

---

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

---

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
matematika fani o'qituvchisi*

---

*ning
20__-20__-o'quv yilida 9-sinf
bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar
uchun algebra fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To ‘garak rahbari _____

“

”To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To 'garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO'

20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan “Yosh matematik” to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Kvadrat funksiyaning ta’rifi	1		
2.	u q x 2 Funksiya	1		
3.	Kvadrat funksiyaning grafigini yassash	1		
4.	Takrorlash	1		
5.	Kvadrat tengsizlikni kvadrat funksiya grafigi yordamida yechish	1		
6.	Intervallar usuli	1		
7.	Geometrik shakllarning perimetri va yuzini hisoblashga doir masalalar	1		
8.	Funksiyaning juftligi va toqligi	1		
9.	Amaliy-tatbiqiy va fanlararo bog‘liq masalalar	1		
10.	Takrorlash	1		
11.	Tenglamalar sistemasini yechishning turli usullari	1		
12.	Ikkinchi darajali bir noma'lumli tengsizliklar sistemalari	1		
13.	Takrorlash	1		
14.	Amaliy-tatbiqiy va fanlararo bog‘liq masalalar	1		
15.	Takrorlash	1		
16.	O‘xhash uchburchaklar va ularning xossalari	1		
17.	Burchakning sinusi, kosinusi, tangensi va kotangensi ta’riflari	1		
18.	Takrorlash	1		
19.	Ayni bir burchakning sinusi, kosinusi va tangensi orasidagi munosabatlar	1		
20.	Uchburchaklar o‘xhashligining uchinchi alomati	1		
21.	Ikkilangan burchakning sinusi va kosinusi	1		
22.	Keltirish formulalari	1		
23.	Sinuslar yig‘indisi va ayirmasi. kosinuslar yigtndisi va ayirmasi	1		
24.	Masalalar	1		
25.	Sonli ketma-ketliklar	1		
26.	Arifmetik progressiya	1		
27.	Geometrik progressiya	1		
28.	Markaziy simmetriya va burish	1		
29.	Amaliy-tatbiqiy va fanlararo bog‘liq masalalar	1		
30.	Hodisalar	1		
31.	Hodisaning ehtimolligi	1		
32.	Tasodifiy hodisaning nisbiy chastotasi	1		
33.	Tasodifiy miqdorlarning sonli xarakteristikalar	1		
34.	„Algebra“ kursini takrorlash uchun mashqlar	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: ____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Kvadrat funksiyaning ta'rifi

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- b) o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- v) o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrleshgaga o'rgatish.

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Siz 8-sinfda yqkxQb chiziqli funksiya va uning grafigi bilan tanishgansiz.

Fan va texnikaning tu rli sohalarida kvadrat funksiyalar deb ataladigan funksiyalar uchraydi. Misollar keltiramiz.

1) Tomoni x bo'lgan kvadratning yuzi u q x^2 formula bo'yicha hisoblanadi.

Bu misollarda $y = ax^2 + bx + c$ ko'rinishdagi funksiyalar qaraldi. Birinchi misolda $y = -x^2$, $u = -x^2$ gar uvcilar esa x va u lar bo'ladi.

Ta'rif. $u = q$ a^2 Q bx Q c funksiya k va d ra t funksiya deyiladi, bunda a , b va s — berilgan haqiqiy sonlar, Q $a^2 > 0$, $x - h$ a q iq iy o'zgar $1 - m$ a s a la . $x = -2$, $x = 0$, $x = 3$ bo'lganda $y(x) = x^2 - 5x + 6$ funksiyaning qiymatini toping.

Demak, $zG'(2) = 4 - 10 + 6 = -2$ va $zG'(-6) = 36 - 30 + 6 = 6$.

2) Shartga ko'ra $x^2 - 5x - 9 = 0$, bundan $x^2 - 5x - 9 = 0$, $(x - 2)(x - 3) = 0$, $x = 2$ va $x = 3$.

Bu tenglamani yechib, $x_1 = 3$, $x_2 = -2$ ekanini topamiz.

3) Shartga ko'ra $x^2 - 5x - 6 = 0$, bundan $x^2 - 5x - 6 = 0$, $(x - 1)(x - 6) = 0$, $x = 1$ va $x = 6$.

4) Shartga ko'ra $x^2 - 5x - 6 = 0$, bundan $x^2 - 5x - 6 = 0$, $(x - 1)(x - 6) = 0$, $x = 1$ va $x = 6$.

5) Shartga ko'ra $x^2 - 5x - 6 = 0$, bundan $x^2 - 5x - 6 = 0$, $(x - 1)(x - 6) = 0$, $x = 1$ va $x = 6$.

6) Shartga ko'ra $x^2 - 5x - 6 = 0$, bundan $x^2 - 5x - 6 = 0$, $(x - 1)(x - 6) = 0$, $x = 1$ va $x = 6$.

III.Mustahkamlash: Quyida ko'rsatilgan funksiyalardan qaysilari kva-d rat funksiya bo'ladi:

1) $u = q$ $x^2 - 3$; 2) $u = q$ $3x^2 - 1$; 3) $u = q$ $5x - 1$;

4) $u = q$ $x^2 - 1$; b) $u = q$ $4x^2$; 6) $u = q$ $-3x^2 - 2x$?

IV. Uyga vazifa: x ning qanday haqiqiy qiymatlarida $u = Ax^2 + Bx + C$ kvadrat funksiya:

1) -2 ; 2) -8 ; 3) $-0,5$; 4) -1 ga teng qiymat qabul qiladi?

Sana: "___" 20__-yil. Sinflar: ___ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: u q x 2 Funksiya

Maqsadlar:

- a) o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- b) o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- v) o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

u — x² funksiyani, ya'ni a q l, fo q e q 0 bo'lgandagi uq aj2 4-Q bx Q s kvadrat funksiyani qaraymiz. Bu funksianing grafigi- ni yasash uchun uning qiymatlari jadvalini tuzamiz:

x	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
$y = x^2$	16	9	4	1	0	1	4	9	16

Jadvalda ko'rsatilgan nuqtalarni yasab va ularni silliq egri chiziq bilan tutashtirib , u q x² funksianing grafigini hosil qilarniz (1- rasm)
u q x² funksianing xossalarni qaraymiz.

1) y —x² funksianing qiymati x^O bo'lganda musbatva j q 0 bo'lganda nolgarteng. Demak, u q x² parabola koordinatalar boshidan o'tadi, parabolaning qolgan nuqtalari esa abssissalar o'qidan yuqorida yotadi. u q x² parabola abssissalar o'qiga (0; 0) nuqtada urinadi, deyiladi.

2) u q x² funksianing grafigi ordinatalar o'qiga nisbatan simmetrik, chunki (~x)^2 q x². Masalan,y(-3) q y(3) q 9 (1-rasm). Shunday qilib, ordinatalar o'qi parabolaning simmetriya o'qi bo'ladi.

Parabolaning o'z simmetriya o'qiblan kesishish nuqtasi parabolaning uchi deyiladi. y q x² parabola koordinatalar boshi uning uchi bo'ladi.

III.Mustahkamlash:

u q x² parabola bilan u q x Q 6 to'g'ri chiziqning kesishish nuqtalari koordinatalarini toping.

$$\Delta \text{ Kesishish nuqtalari} \quad \begin{cases} y = x^2, \\ y = x + 6 \end{cases}$$

IV. Uyga vazifa: Bu sistemadan x² q x Q 6, ya'ni x² - x - 6 q 0 ni hosil qilarniz, bundan Xi q 3,X2 q -2. Xi va x3 ning qiymatlarini sistemaning tenglamalaridan biriga qo'yib,iG'i q 9 ,1G'2 q 4 ni topamiz.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Kvadrat funksiyaning grafigini yasash

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetishiga hissa qo'shish.
- o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrleshg'a o'rgatish

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

- (2; -1) nuqta orqali ordinatalar o'qiga parallel to'g'ri chiziq, ya'ni parabolaning simmetriya o'qini o'tkazamiz (13-a rasm).
- Ushbu $x^2 - 4x \leq 0$ tenglamani yechib, funksiyaning nollarini topamiz: $a: q_1: r = 3(1; 0)$ va $(3; 0)$ nuqtalarni yasaymiz (13-& rasm).
- Oxo'qida $x \leq 0$ va $x \geq 4$ nuqtalarni olarniz. Funksiyaning bu nuqtalardagi qiymatlarini hisoblaymiz:
 $jG'(0) = gG'(4) = 3(0; 3)$ va $(4; 3)$ nuqtalarni yasaymiz (13- b rasm).

Yasalgan nuqtalar orqali parabolani o'tkazamiz (13-d rasm). A Shu yo'sinda istalgan u q ax² + bx + c kvadrat funksiyaning grafigini yasash mumkin:

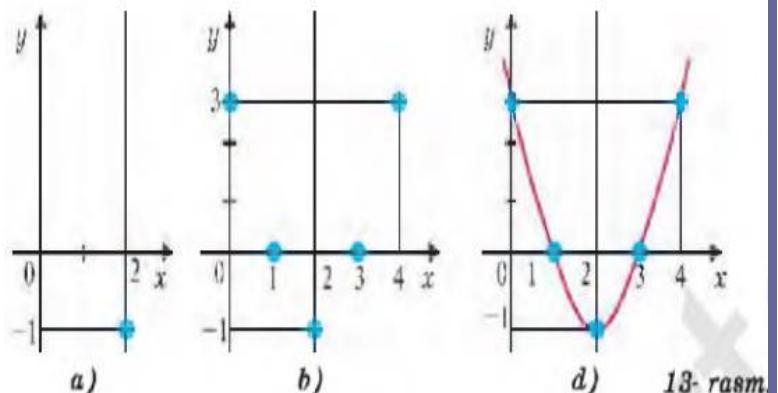
III.Mustahkamlash:

2.Parabolaning uchidan ordinatalar o'qiga parallel to'g'ri chiziq parabolaning simmetriya o'qi o'tkaziladi.

3. Funksiyaning nollari (agar ular mavjud bo'lsa) topiladi va abssissalar o'qida parabolaning mos nuqtalari yasaladi.

4. Parabolaning uning o'qiga nisbatan simmetrik bo'lgan qandaydir ikkita nuqtasi yasaladi. Buning uchun ox o'qida x_0 ($x_0 \neq 0$) nuqtaga nisbatan simmetrik bo'lgan ikkita nuqta olish va funksiyaning mos qiymatlarini (bu qiymatlar bir xil) hisoblash kerak. Masalan, parabolaning abssissalari $x \leq 0$ va $x \geq 2x_0$ bo'lgan nuqtalarini (bu nuqtalarning ordinatalari sga teng) yasash mumkin.

IV. Uyga vazifa: Yasalgan nuqtalar orqali parabola o'tkaziladi. Grafikni yanada aniqroq yasash uchun parabolaning yana bir nechta nuqtasini topish foydali.

13- rasm.

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

*90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu
nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki
nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.
Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob
beriladi*

*40 listdan iborat matematika fanidan 9-sinf
bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilarga 34 soatli
to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan
yozing.*

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Plastik egasi Nabihev Zokirjon**

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.
**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**